

УДК 338.48:332.1

Подвірна Т.В., к.е.н.

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя, Україна

РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Podvirna T.V. Ph.D.

REGULATION OF TOURISM REGIONAL LEVEL

В сучасному світі, що змінюється під впливом глобалізації та частих економічних змін в підприємницькій діяльності, як і на будь-яке туристичне підприємство, що виробляє товари та послуги, впливає багато факторів. Джерелами підвищеної складності управління є висока ступінь невизначеності ринкової ситуації, сезонна нестабільність попиту на туристичні послуги, жорстка конкуренція в туристичному бізнесі, недостатність фінансових ресурсів і т.д. Туризм виступає інструментом міжнародної співпраці, зближення між народами та фактором індивідуального і колективного розвитку.

Проблеми регіональної політики, визначення стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку регіонів, управління розвитком туризму та його ресурсного забезпечення розглядаються в працях Долішнього М.І., Варналія З.С., Руденко В.П., Стеченко Д.М., Конішевої Н.Й., Блінова А.О., Масловської Л.Ц., Чужикова В.І., Злупка С.М., Мокія А.І., Школи І.М., Пили В.І., Кравціва В.С. та ще багатьох вчених України й зарубіжних країн.

Туризм став явищем, яке увійшло в наші дні у повсякденне життя мільйонів людей:

- туризм включає всі вільні пересування людей від їхнього місця проживання й роботи, а також сферу послуг, створену для задоволення потреб, які виникають в результаті цих пересувань;

- туризм повинен бути турботою кожного: він є водночас наслідком і вирішальним фактором якості життя в сучасному суспільстві, тому урядам необхідно приділяти все більш активну увагу туризму з метою забезпечення його розвитку в гармонійній відповідності з забезпеченням інших основних потреб і видів діяльності суспільства;

- туризм являє собою вид діяльності, який має важливе значення для життя людей в сучасному суспільстві, перетворившись у важливу форму використання вільного часу окремих осіб та основний засіб міжособистісних зв'язків.

Туристичні області (райони) поділяються за такою ознакою мотивації туристів як користування туристичними послугами. Якщо відвідування певного місця є засобом досягнення мети, тоді говорять про туристичну область широкої спеціалізації, якщо ж відвідування стає самоціллю, то місце відвідування має назву туристичної області вузької спеціалізації. З метою ефективного управління є необхідністю поєднання всіх туристичних послуг, які виробляють організаційні складові, що відносяться до галузі туризму: туристичні регіони (області, райони, території), туристичні підприємства, установи і організації. Туристичним районом може вважатися як будь-яке місто світового значення, так і невеликий населений пункт, який має старовинні будівлі і приваблює увагу туристів. Туристичні райони можуть значно відрізнятися один від одного, необхідно їх класифікувати. В основу даної класифікації покладено мотив, який спонукає суб'єкта подорожувати у визначене місце. В залежності від мотиву відрізняють туристичні регіони широкої і вузької спеціалізації.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу». Тернопіль. 15-17 жовтня 2015 року

Туристичні райони широкої спеціалізації. В туристичній галузі увагу організаторів і посередників туристичних заходів сконцентровано в основному на організації відпочинку в сезон відпусток. Туристичні райони широкої спеціалізації важливі також і для ділового туризму. До таких туристичних місць відносяться освітні, промислово-адміністративні, політичні і транспортні центри.

Освітні центри – це місця, які пристосовані для проведення конгресів, а також установи дослідницького і освітянського характеру.

Промислово-адміністративні центри також відносяться до туристичної пропозиції широкої спеціалізації. Вони поділяються на промислові, або комерційні і політичні центри. Промисловими вважають такі місця, куди їдуть, аби укласти комерційні договори і товарні угоди.

Політичні центри – це місця, де знаходяться адміністративно-політичні структури або проводяться заходи політичного характеру.

В центрах транспортного сполучення мандрівники користуються туристичними послугами по технічних причинах.

Туристичні райони вузької спеціалізації поділяються на місця відпочинку і місця, які мають визначні туристичні місцевості, пам'ятники.

Назва місця відпочинку застосовується для позначення всіх місць, які використовуються для відпочинку. В цій групі можна виділити курорти, місця для проведення відпустки, місця, які знаходяться поблизу місця проживання і використовуються для недовготривалого відпочинку.

Область через свої привабливі фактори стає центром туризму. Територія, де пропонується комплекс послуг, не обов'язково має мати чітко виражені кордони. Це може бути і частина району і туристичний центр, і готель, де є все для організації відпочинку та розміщення туристів. Така територія може охоплювати будь-яку область, країни, навіть групу країн, які турист обирає як мету своєї подорожі.

Державне регіональне управління сферою туризму області має дворівневу систему: 1) державне регіональне управління сферою туризму, яке охоплює область та райони; 2) місцеве управління.

Реалізація державної політики розвитку туризму на регіональному рівні здійснюється шляхом: визначення пріоритетних напрямів туристичної діяльності; встановлення єдиної системи статистичного обліку та звітності у сфері туризму; гарантії безпеки туристів, захисту їхніх прав, інтересів і майна; залучення громадян до раціонального використання вільного часу (змістовний відпочинок, ознайомлення з історико-культурною спадщиною, організація рекреації, оздоровлення і т.п.); ліцензування туристичної діяльності, стандартизації та сертифікації туристичних послуг, визначення кваліфікаційних вимог до посад фахівців туристичного супроводу тощо; організації й розвитку системи наукового забезпечення туризму, підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів для сфери туризму; розвитку співробітництва із закордонними країнами і міжнародними туристичними організаціями; стимулювання інвестицій у туризм і розвиток туристичних ресурсів; удосконалення нормативно-правової та податкової бази туризму, адаптації її до світових стандартів і контролю за дотриманням законодавства; упровадження пільгових умов для малозабезпечених верств населення; участі в розробленні та реалізації міжнародних програм розвитку туризму тощо.

Отже, завданням політики держави в сфері туризму на регіональному, місцевому рівнях є забезпечення комплексного і збалансованого соціально-економічного розвитку сфери туризму з урахуванням рівня цін, забезпечення нормальної екологічної обстановки, правопорядку, законності.